

Sag C-477/19

Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement

Dato for indlevering:

21. juni 2019

Forelæggende ret:

Verwaltungsgericht Wien (Østrig)

Afgørelse af:

12. juni 2019

Sagsøger:

IE

Sagsøgt:

Magistrat der Stadt Wien

Hovedsagens genstand

Byggeprojekt – naturbeskyttelse – yngle- og rasteområder – indgreb, beskadigelse eller ødelæggelse

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Fortolkning af direktiv 92/43/EØF (habitatdirektivet), artikel 267 TEUF

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Skal begrebet »rasteområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), fortolkes således, at der derved også skal forstås tidligere rasteområder, der er blevet forladt?

Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende:

Skal ethvert tidligere rasteområde, der er blevet forladt, kvalificeres som et »rasteområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d])?

Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende:

Efter hvilke kriterier skal det fastslås, om et tidligere rasteområde, der er blevet forladt, skal kvalificeres som et »rasteområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. 2, litra b)?

- 2) Efter hvilke kriterier skal det fastslås, om en bestemt handling eller undladelse udgør et indgreb i et »rasteområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d])?
- 3) Efter hvilke kriterier skal det fastslås, om en bestemt handling eller undladelse udgør et så alvorligt indgreb i et »rasteområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1, litra [d]), at det skal lægges til grund, at der foreligger en »beskadigelse« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. 2, litra b), af det pågældende »rasteområde«?
- 4) Efter hvilke kriterier skal det fastslås, om en bestemt handling eller undladelse udgør et så alvorligt indgreb i et »rasteområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), at det skal lægges til grund, at der foreligger en »ødelæggelse« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), af det pågældende »rasteområde«?
- 5) Skal begrebet »yngleområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), fortolkes således, at der herved for det første kun forstås det nøjagtigt afgrænsede sted, hvor parringsakter i snævrere forstand eller handlinger på et lille område, der har direkte sammenhæng med forplantningen (som f.eks. gydning), jævnlige finder sted, samt at et »yngleområde« for det andet desuden omfatter alle nøjagtigt afgrænsede lokaliteter, der er absolut nødvendige for unge dyrs udvikling, som f.eks. æglægningssteder, eller planter, der er nødvendige for larve- eller puppestadiet?

Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende:

Hvordan skal begrebet »yngleområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), forstås, og hvordan skal et »yngleområde« afgrænses geografisk fra andre steder?

- 6) Efter hvilke kriterier skal det fastslås, om en bestemt handling eller undladelse udgør et indgreb i et »yngleområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d])?
- 7) Efter hvilke kriterier skal det fastslås, om en bestemt handling eller undladelse udgør et så alvorligt indgreb i et »yngleområde« som omhandlet i

habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [1]), at det skal lægges til grund, at der foreligger en »beskadigelse« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), af det pågældende »yngleområde«?

- 8) Efter hvilke kriterier skal det fastslås, om en bestemt handling eller undladelse udgør et så alvorligt indgreb i et »yngleområde« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), at det skal lægges til grund, at der foreligger en »ødelæggelse« som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. [1], litra [d]), af det pågældende »yngleområde«?

Anførte EU-retlige forskrifter

Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), artikel 2, 12, 16 og 23 samt bilag IV

Anførte nationale retsforskrifter

Wiener Naturschutzgesetz (lov om naturbeskyttelse og naturforvaltning for delstaten Wien, Østrig), §§ 4, 5, 7, 9, 10 og 49 samt tillæg hertil

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

- 1 Verwaltungsgesicht Wien (den regionale forvaltningsdomstol i Wien, Østrig) skal behandle et søgsmål anlagt til prøvelse af en bøde, som en administrativ retshåndhævende myndighed har udstedt.
- 2 Sagsøgeren er ansat hos en bygherre, dvs. en virksomhed, som af tredjemand havde fået til opgave at projektere og organisere et bygge- og anlægsarbejde. På grund af sin særlige ledende stilling i virksomheden ifalder sagsøgeren strafansvar for denne virksomheds eventuelle overtrædelser af bestemmelser i Wiener Naturschutzgesetz, medmindre han kan godtgøre, at han har gjort alt for at forhindre overtrædelserne.
- 3 Sagsøgeren foreholdes at have ødelagt henholdsvis beskadiget et raste- og/eller yngleområde for den europæiske hamster og dermed at have overtrådt § 10, stk. 3, nr. 4, i Wiener Naturschutzgesetz. Med denne bestemmelse blev habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra d), gennemført. Begreberne »rasteområde«, »yngleområde«, »beskadigelse« og »ødelæggelse« i Wiener Naturschutzgesetz har derfor samme betydning som de tilsvarende begreber i habitatdirektivet. Fortolkningen af disse begreber i habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra d), er dermed af præjudiciel betydning for hovedsagen.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 4 Sagsøgeren foreholdes, at han er ansvarlig for, at bygherren indgik kontrakt med en byggevirksomhed om udførelsen af bygge- og anlægsarbejder, hvorved et raste- og/eller yngleområde for den europæiske hamster blev ødelagt henholdsvis beskadiget, hvilket udgjorde en overtrædelse af forbuddet i § 10, stk. 3, nr. 4, i Wiener Naturschutzgesetz.
- 5 Sagsøgeren har bestridt, at et raste- og/eller yngleområde for den europæiske hamster er blevet ødelagt henholdsvis beskadiget.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 6 Det skal navnlig afklares, hvordan begreberne »rasteområde«, »yngleområde«, »beskadigelse« og »ødelæggelse« i habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, litra d), skal fortolkes.

Rasteområde

- 7 Rasteområdet er i det foreliggende tilfælde hamsterens jordhuler. Spørgsmålet er, om rasteområdet skal benyttes aktivt som sådant på tidspunktet for ødelæggelsen henholdsvis beskadigelsen, eller om det er tilstrækkeligt, at et forladt rasteområde med stor sandsynlighed vil blive genindtaget.
- 8 Begrebet rasteområde skal efter den forelæggende rets opfattelse fortolkes så bredt, at også ethvert forladt rasteområde (uanset sandsynligheden for en genindtagelse) skal kvalificeres som et rasteområde som omhandlet i habitatdirektivets artikel 12, stk. 2, litra b). Dermed skal det opnås, at den kompetente myndighed bliver involveret, inden et sådant rasteområde ødelægges.

Yngleområde

- 9 Spørgsmålet er, om dette begreb kun omfatter det sted, hvor den konkrete ynglehandling finder sted, eller om det – i overensstemmelse med Europa-Kommissionens opfattelse – også omfatter parrings- og fødestedet samt ubenyttede yngleområder. Med hensyn til parringsstedet er det desuden uklart, om der derved også forstås det område, hvor parringslegen finder sted.
- 10 Den forelæggende ret afviser Kommissionens vide fortolkning af begrebet, idet den ville føre til for store begrænsninger af handlemulighederne. I overensstemmelse hermed skal der ved et yngleområde kun forstås et geografisk afgrænset område, der enten kun har tilknytning til ynglehandlingerne i snævrere forstand eller desuden også indbefatter de lokationer, der er nødvendige for ungernes udvikling.

Beskadigelse

- 11 Der er bl.a. tvivl om sondringen mellem indgreb og beskadigelse. Det er nødvendigt at fastslå, hvornår et indgreb er så alvorligt, at der foreligger en beskadigelse. Det skal imidlertid også afklares, om en undladelse i sig selv opfylder kriteriet for beskadigelse eller ødelæggelse.
- 12 Med henvisning til formålsbestemmelsen i habitatdirektivets artikel 2 skal det efter den forelæggende rets opfattelse lægges til grund, at der foreligger en beskadigelse af et raste- eller yngleområde, når den pågældende handling eller undladelse krænker formålet om at »opretholde eller genoprette« den strengt beskyttede dyreart – i det konkrete tilfælde således bevaringen af de dyr, der (potentielt) bruger dette raste- eller yngleområde – i et meget relevant omfang.
- 13 Følgelig skal enhver handling eller undladelse, hvorved et dyr af den beskyttede art udsættes for alvorlig fare i dets videre liv eller dets levetid forkortes i relevant omfang, kvalificeres som beskadigelse af et rasteområde.
- 14 Tilsvarende skal enhver handling eller undladelse, hvorved chancen for, at et dyr af den beskyttede art yngler med succes, reduceres i et påviseligt relevant omfang, kvalificeres som beskadigelse af et yngleområde.

Ødelæggelse

- 15 Det er navnlig nødvendigt at få afklaret sondringen mellem beskadigelse og ødelæggelse.
- 16 Efter den forelæggende rets opfattelse skal det lægges til grund, at der er tale om ødelæggelse af et raste- eller yngleområde, såfremt en handling eller undladelse bevirker, at raste- eller yngleområdet fremover ikke vil (kan) blive brugt som sådant.